

Uzasadnienie

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą CIT” podatnicy są obowiązani do prowadzenia ewidencji rachunkowej, zgodnie z odrębnymi przepisami, w sposób zapewniający określenie wysokości dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy, a także do uwzględnienia w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, informacji niezbędnych do obliczenia wysokości odpisów amortyzacyjnych zgodnie z przepisami art. 16a – 16m tej ustawy. Odrębnymi przepisami niezbędnymi do prowadzenia ewidencji rachunkowej, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy CIT, są w tym przypadku przede wszystkim regulacje ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o rachunkowości”.

Na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy o rachunkowości jednostki, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), zwanej dalej: „ustawą OPP” - tj. organizacje pozarządowe, z wyłączeniem spółek kapitałowych, oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego - mogą prowadzić uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów (UEPIK) na zasadach i warunkach określonych w tej ustawie.

Sposób prowadzenia UEPIK oraz warunki jakim powinna odpowiadać, umożliwiające w szczególności prawidłowe określenie dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego za rok podatkowy podatku dochodowego, zgodnie z przepisami ustawy CIT, reguluje aktualnie *rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 października 2018 r. w sprawie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów przez niektóre organizacje pozarządowe oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. poz. 2050), zwane dalej: „rozporządzeniem UEPIK”.

Art. 10a ustawy OPP (w brzmieniu obowiązującym do końca 2025 r.) sankcjonujący wydanie ww. rozporządzenia UEPIK wskazuje, że prawo do prowadzenia UEPIK przysługuje przy spełnieniu warunków:

- działania w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 tej ustawy (ust. 1 pkt 1),
- nieprowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – *Prawo przedsiębiorców* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480) (ust. 1 pkt 2),
- nieposiadania statusu organizacji pożytku publicznego (ust. 1 pkt 3),
- osiągania przychodów (za rok poprzedzający rok wyboru UEPIK) jedynie ze źródeł przychodów określonych w art. 10a ust. 1 pkt 4 tej ustawy (ust. 1 pkt 4),
- i w wysokości nieprzekraczającej limitu 100 tys. zł¹ (ust. 1 pkt 5).

Aktualnie wybór tej formy ewidencjonowania może nastąpić do końca 1 miesiąca roku rozpoczęcia prowadzenia tej ewidencji, a dla jednostek rozpoczynających działalność w 30 dni od jej rozpoczęcia (ust. 3 i 4). Natomiast o rezygnacji w UEPIK lub niespełnieniu koniecznych warunków do jej prowadzenia, jednostka zawiadamia naczelnika urzędu skarbowego w terminie 14 dni od końca ostatniego miesiąca roku podatkowego, w którym prowadzono tę ewidencję (ust. 5).

Mocą art. 1 ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. poz. 1761), zwanej dalej: „ustawą zmieniającą”, uległo zmianie brzmienie art. 10a ustawy OPP.

Znowelizowany przepis przewiduje po pierwsze podwyższenie progu (limitu) przychodów możliwego do osiągnięcia w roku poprzedzającym rok wyboru UEPIK do 1 mln zł (z dotychczasowych 100 tys. zł), przy jednoczesnym wyłączeniu z tej kwoty wartości darowizn rzeczowych przeznaczonych na prowadzenie działalności statutowej (ust. 1 pkt 5 - zmiana obowiązuje od 1 stycznia 2025 r.²).

Pozostałe zmiany w art. 10a ustawy OPP (z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2026 r.) dotyczą:

¹ Ograniczenie wielkości przychodu nie ma zastosowania w roku podatkowym, w którym jednostka rozpoczęła działalność (art. 10a ust. 2 ustawy OPP).

² Zgodnie z art. 3 ustawy zmieniającej.

- odstąpienia od przesłanki działania w sferze zadań publicznych z art. 4 ust. 1 ustawy OPP (obowiązek ten wynika bowiem z treści art. 3 ustawy OPP), a także rezygnacji z listy źródeł przychodów dopuszczalnych przy prowadzeniu UEPIK (uchylenie pkt 1 i 4 w ust. 1),
- wydłużenia terminu na wybór UEPIK – z (obecných) 30 dni, do końca 3 miesiąca roku rozpoczęcia prowadzenia tej ewidencji, a dla jednostek rozpoczynających działalność, w 90 dni od jej rozpoczęcia (zmiana brzmienia ust. 3),
- przyznania prawa do fakultatywnego przejścia z UEPIK na pełną księgowość (zgodnie z przepisami o rachunkowości) w trakcie roku podatkowego (dodanie ust. 4a),
- wydłużenia terminu na zawiadomienie właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z UEPIK lub niespełnieniu koniecznych warunków do jej prowadzenia – z (obecných) 14 dni do 90 dni od końca ostatniego miesiąca, w którym prowadzono tę ewidencję (zmiana brzmienia pkt 1 i 2 w ust. 5).

Kluczową jest przy tym **modyfikacja** (uszczegółowienie) **delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia (zawarta w art. 10a ust. 6 ustawy OPP)** mająca bezpośredni wpływ na kształt rozporządzenia UEPIK, co czyni obligatoryjnym przyjęcie nowego aktu wykonawczego. Zgodnie bowiem z § 32 ust. 2 *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”* (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zwanego dalej: „Zasadami techniki prawodawczej”, jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego, zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że akt wykonawczy wydany na podstawie tego przepisu upoważniającego traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie przepisu zmieniającego treść przepisu upoważniającego.

W świetle nowego brzmienia delegacji Minister Finansów i Gospodarki w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu do spraw Pożytku Publicznego oraz po zasięgnięciu opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego, określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów oraz warunki, jakim powinna odpowiadać ta ewidencja, przy uwzględnieniu wytycznych nowej delegacji co do warunków/kryteriów jakim powinna odpowiadać UEPIK, dotyczących w szczególności:

- różnorodności celów i sposobów działania organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 (zatem wszystkich potencjalnie uprawnionych do prowadzenia działalności pożytku publicznego),
- umożliwienia prawidłowego określenia zobowiązań podatkowych,
- wypełniania wymagań wynikających z:
 - art. 10 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy OPP (dot. wyodrębnienia rachunkowego działalności pożytku publicznego w formie nieodpłatnej lub odpłatnej, w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyniku każdej z działalności) oraz
 - art. 16 ust. 5 ustawy OPP (dot. wyodrębnienia rachunkowego środków z dotacji otrzymanych od organu administracji publicznej na realizację umowy dot. wykonania zadania publicznego – art. 16 ust. 1 ustawy OPP).

Niniejszy **projekt rozporządzenia** Ministra Finansów i Gospodarki (zwany dalej: „**nowym rozporządzeniem**”) realizuje obowiązek wdrożenia modyfikacji art. 10a ustawy OPP wprowadzonych ustawą zmieniającą, tj. zgodnie z zakresem upoważnienia zawartego w art. 10a ust. 6 ustawy CIT, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2026 r. Przy czym podkreślenia wymaga, że w zw. ze zmianą delegacji zakres i cel UEPIK ulega zmianie. Aktualnie nowe rozporządzenie musi w swojej treści uwzględniać nie tylko cele fiskalne (prawidłowe określenie zobowiązań podatkowych), ale również uwzględniać specyfikę działalności organizacji pozarządowych (różnorodność celów i sposobów działania tych podmiotów), a także wypełnienie wymagań wynikających z odpowiednich przepisów ustawy OPP (które to wymagania nie mają charakteru stricte podatkowego).

Wymaga przy tym podkreślenia, że ogólna formuła jak i sposób dokonywania w UEPIK zapisów operacji (zdarzeń), czy księgowania ewentualnych błędów (omyłek), tak aby ewidencja spełniała wymogi rzetelności i niewadliwości, nie uległy zasadniczej reformie. Nowe rozporządzenie pozostaje generalnie spójne w tym zakresie z dotychczasową praktyką postępowania, natomiast wprowadzone zmiany mają w przeważającej mierze charakter doprecyzowujący, uzupełniający, upraszczający (jako

techniczne wsparcie adresatów UEPIK), a także dostosowujący do obecnych form ewidencjonowania w dobie digitalizacji. Jednocześnie, celem jest także pozostawienie podatnikowi większej swobody w sposobie ewidencjonowania, bez przesądzania o konkretnych technikach lub technologii prowadzenia UEPIK, w tym także co do formy zbierania danych.

Przepis § 5 wprowadzając w odrębnym ustępie (ust. 3) pojęcie „niewadliwości” UEPIK określa, że punktem odniesienia przy wypełnianiu uproszczonej ewidencji powinno być rozporządzenie, a nie (jak dotychczas) wzory załączników. Zgodna z rozporządzeniem będzie zatem, co do zasady, każda zrozumiała forma prezentacji danych w ramach załącznika o niesformalizowanej postaci, a także każda techniczna forma ujęcia treści zestawienia przychodów i kosztów (załącznik nr 1) jak i zestawienia przepływów finansowych (załącznik nr 2).

Nowe rozporządzenie umożliwia cyfryzację prowadzenia UEPIK. Rozwiązaniu temu służy m.in. rezygnacja z podpisów na dowodach wewnętrznych, w ślad za odstępstwem znanym już z ustawy o rachunkowości (art. 21 ust. 4), czy możliwość opisu paragonów w postaci elektronicznej (§ 9 ust. 4).

Utrzymane i zmodyfikowane zostały przepisy, które, zgodnie z rozwiązaniami znanymi z innych regulacji prawnych, np. dotyczących podatkowej księgi przychodów i rozchodów, szeroko ujmują możliwość wystawiania dowodów wewnętrznych (§ 8 i § 9 ust. 1 i 2), a także traktowania paragonów jako dowodów księgowych (§ 9 ust. 4–5). Poszerzono też prawo wystawiania dowodu wewnętrznego o wydatki dotyczące transportu publicznego, w tym na podstawie aplikacji (§ 9 ust. 2 pkt 4).

Nowe rozporządzenie przejmuje również część rozwiązań znanych z ustawy o rachunkowości, jako, że nie ma aktualnie podstawy do stosowania tych przepisów ani wprost, ani w drodze analogii. Dotyczy to m.in.:

- 1) dopuszczenia dowodów zbiorczych (§ 7 ust. 4)
- 2) określenia zasad językowych i walutowych dowodów wewnętrznych (§ 7 ust. 5)
- 3) możliwości elektroniczacji dowodów księgowych (§ 7 ust. 9)
- 4) dopuszczenia zastępczych dowodów księgowych (§ 7 ust. 10)
- 5) regulacji w przypadku dowodów księgowych w postaci ustrukturyzowanej (Krajowy System e-Faktur) (§ 7 ust. 11)³.

W kontekście implementowanych z ustawy o rachunkowości ww. rozwiązań wymaga podkreślenia, że art. 10a ustawy OPP nie odwołuje się do tej ustawy w innych kwestiach niż definicja organu zatwierdzającego, zaś art. 2 ust. 5 ustawy o rachunkowości odwołuje się wyłącznie do ustawy OPP. Zatem sposób prowadzenia UEPIK, jako innego rodzaju księgi podatkowej, jest regulowany jedynie mocą wspomnianego art. 10a ustawy OPP oraz rozporządzenia wykonawczego. Sytuacja jest analogiczna do podatkowej księgi przychodów i rozchodów, w przypadku której by zastosować rozwiązania z ustawy o rachunkowości, muszą być one wpisane bezpośrednio do rozporządzenia. Dla przykładu w przypadku dokumenty dotyczące powierzenia odpowiedzialności za składniki aktywów nie są ujmowane w uproszczonej ewidencji (z uwagi na brak kategorii aktywów i brak sporządzania bilansu), natomiast dokumenty dotyczące przeniesienia praw majątkowych do nieruchomości to akty notarialne, w przypadku których podatnicy dysponują jedynie wypisem, a nie oryginałem, a zatem ograniczenie wobec cyfryzacji nie ma uzasadnienia.

Jednocześnie, pozostaje nadal możliwość prowadzenia UEPIK w formie papierowej, co ma szczególne znaczenie dla małych organizacji pozarządowych, które nie korzystają z obsługi księgowej i w perspektywie nie przewidują takiej możliwości. Wymaga bowiem podkreślenia, że adresaci rozporządzenia mogą nie mieć stałego dochodu, czym różnią się zdecydowanie od podatników będących przedsiębiorcami. Zatem, w celu umożliwienia prowadzenia UEPIK za pomocą komputera, jednakże bez specjalnego oprogramowania, które nie jest obecne na rynku (zatem np. za pomocą arkusza kalkulacyjnego), rozporządzenie wprowadza nową postać elektronicznego prowadzenia UEPIK, tj. w oparciu o wydruk z informatycznego nośnika danych (§ 6 ust. 4 i 5). Rozwiązanie to, jako alternatywa

³ zdjęcie z organizacji pozarządowych dorozumianego obowiązku odrębnego przechowywania faktur dostępnych w KSeF.

dla wypełniania ręcznego, będzie korzystne z punktu widzenia czytelności zapisów, w tym podczas kontroli podatkowej.

Istotne jest także uelastycznienie terminu prowadzenia UEPIK poprzez uspoźnienie daty dokonania zapisów (w zakresie wydatków innych niż na zakup materiałów, w tym surowców, lub towarów handlowych) z terminem płatności w podatku CIT (§ 12 ust. 2). Natomiast § 14 wprowadza zapisy dotyczące sposobu korygowania danych wynikających z raportów fiskalnych dobowych. Modyfikacje niektórych regulacji związane są ponadto np. z wygaśnięciem/uchyleniem/zmianą przepisów niektórych innych ustaw⁴.

Nowe rozporządzenie wprowadza zmiany także w obszarze załączników do rozporządzenia i objaśnień do nich. Jakkolwiek ewidencjonowanie pozostanie, jak dotychczas, w formie „zestawienia przychodów i kosztów” (załącznik nr 1), „zestawienia przepływów finansowych” (załącznik nr 2), a także „wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych związanych z prowadzoną działalnością” (wykaz), to kształt załączników nr 1 i 2 poddaje się istotnemu uproszczeniu (tak, by znalazły się w nich wyłącznie dane niezbędne do wypełnienia obowiązków podatkowych), natomiast zakres danych w wykazie ulega nieznacznej modyfikacji (poszerzeniu).

Dodany zostaje ponadto nowy załącznik **pn. „zestawienie uzupełniające”** (o którym szczegółowo jest mowa w dalszej części uzasadnienia).

Ważną zmianą jest także odstąpienie od obowiązku sporządzania **kart przychodów pracownika** (skreślenie § 2 pkt 3, § 3 oraz § 13 dotychczasowego brzmienia). Uzasadnieniem dla rezygnacji z tego załącznika, poza walorem upraszczającym, jest fakt, że nie są to dane niezbędne do celów podatkowych, ani też innych celów, którym służy UEPIK (rozliczanie dotacji, rozliczanie działalności pożytku publicznego, itd.). Stanowią natomiast dokumenty z zakresu kadrowego, nie księgowego.

Odnosząc się do **załącznika nr 1**, pomijając samą modyfikację graficzną (mniejsze skomplikowanie zapisu, zminimalizowanie koniecznych rubryk/kolumn, dostosowanie do obecnych form ewidencjonowania w dobie digitalizacji) w szczególności podmiot prowadzący UEPIK nie będzie wykazywał w treści określonych kategorii przychodów, lecz odwoła się ogólnie do przychodów osiąganych przez podmioty, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy OPP (w tym uzyskanych w ramach nieodpłatnej, jak i odpłatnej działalności pożytku publicznego). Rezygnuje się z obowiązku podawania danych „kontrahenta lub innego podmiotu”, natomiast przychody ujęte zostają w jednej zagregowanej kolumnie/pozycji pn. „przychody”, której odpowiadają (również w jednej kolumnie/pozycji) „koszty uzyskania przychodów” oraz dodatkowo „koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów”. Odstępuje się także, w ramach uproszczenia, od pozycji: „sumowanie strony”, „przeniesienie z poprzedniej strony” oraz od obowiązku podkreślania kwot.

Adekwatnemu uproszczeniu uległ także **załącznik nr 2** (który w ramach dostosowania odwołuje się w kolumnie 1 i 2 do pozycji 5 i 6 załącznika nr 1 w nowym brzmieniu). Obecnie odstąpiono od wskazywania konkretnych punktów (4, 40 i 47) w art. 17 ust. 1 ustawy CIT, oznaczonych dotychczas (w kolumnie 1) odpowiednio literami a – c. Nazwy kolumn pozostały zasadniczo bez zmian, przy jednoczesnej rezygnacji z kolumny 8, przez co ostatecznie ich liczba zmniejszyła się do 7 pozycji. Istotnym novum jest odstąpienie od obowiązku ewidencjonowania w ramach załącznika nr 2 w okresach sprawozdawczych, na rzecz pozostawienia jedynie rocznego (na koniec roku) określania przepływów.

W odniesieniu do **wykazu**, modyfikacja brzmienia § 3, w szczególności pkt 4 w ust. 1 wynika z konieczności dostosowania regulacji na okoliczność dowodów księgowych stwierdzających nabycie, wytworzenie lub stanowiących podstawę przyjęcia do używania lub wykreślenia z wykazu środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej, wystawionych przy użyciu przy Krajowego Systemu e-Faktur (w postaci ustrukturyzowanej)⁵.

⁴ Konieczność skreślenia w § 7 ust. 3 punktu 2, w związku z faktem, że na podstawie art. 3 i 6 ustawy dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1197) - art. 15b ustawy CIT został uchylony, z mocą od 1 stycznia 2016 r.

⁵ Analogiczne zapisy wprowadzono w § 8 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz. U. poz.1294).

Wprowadzane w § 2 pkt 4 (na co wskazano wyżej) **zestawienie uzupełniające** jest czwartym elementem UEPIK stanowiącym informację o darowiznach i dotacjach, w ramach realizacji nowej delegacji do wydania rozporządzenia zawartej w art. 10a ust. 6 ustawy OPP. Jakkolwiek (podobnie jak w przypadku wykazu) nie ma ono narzuconej formy, to w świetle § 4 ust. 1 zawierać powinno w szczególności:

- dane służące wypełnieniu wymagań wynikających z art. 10 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy OPP (wyodrębnienie rachunkowe działalności pożytku publicznego w formie nieodpłatnej lub odpłatnej) oraz art. 16 ust. 5 ustawy OPP (wyodrębnienie rachunkowe środków z dotacji), a także
- dane służące sumowaniu darowizn rzeczowych (na prowadzenie działalności statutowej niewchodzących do nowego, podwyższonego, limitu przychodów uprawniającego do UEPIK), których intencją jest zapewnienie możliwości weryfikacji spełniania wymogów prowadzenia UEPIK, zgodnie z art. 10a ust. 1 pkt 5 ustawy OPP.

W założeniu zestawienie uzupełniające składa się z:

- części obligatoryjnej, która realizować ma wspomniane wyżej wymagania określone w art. 10 ust. 1 i art. 16 ust. 5 ustawy OPP, jako niezbędne dla wypełnienia wymogu określonego w art. 10a ust. 1 pkt 5 ustawy OPP, dotyczącego obliczania wartości darowizn rzeczowych, dla potrzeb określenia uprawnienia do prowadzenia UEPIK w kolejnym roku;
- części fakultatywnej, o której zakresie decyduje organizacja pozarządowa, w ramach której można będzie uszczegółowiać zapisy i tworzyć kolejne zbiory danych księgowych, zgodne ze sposobami i celami działania organizacji.

Należy wyjaśnić, że brak dookreślania treści regulacji § 4 ust. 1 jest zabiegiem celowym. Precyzyjne zapisy stanowiące o zakresie przedmiotowym zestawienia uzupełniającego wynikają bowiem bezpośrednio z przepisów ustawy⁶, tj. art. 10 ust. 1 ustawy OPP i art. 16 ust. 5 ustawy OPP wskazujących na przychody, koszty oraz wynik działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, działalności odpłatnej pożytku publicznego oraz każdej z przyznanych (otrzymanych) dotacji. Zaproponowane rozwiązanie jest analogiczne do przyjętego w ustawie o rachunkowości dla ksiąg rachunkowych. Podkreślenia przy tym wymaga, że organizacje pozarządowe określają konkretne, techniczne już sposoby wypełniania tych przepisów w polityce rachunkowości, której uproszczonym odpowiednikiem są zasady prowadzenia uproszczonej ewidencji, o których mowa w § 6 ust. 2 projektu. Ponadto dla potrzeb rozliczenia podatku dochodowego, przychody i koszty będą ujmowane w załączniku nr 1, natomiast dane o przychodach i kosztach dla potrzeb wyodrębnienia księgowego działalności nieodpłatnej, działalności odpłatnej i dotacji, powinny zostać również ujęte w zestawieniu uzupełniającym.

Brak dookreślenia sposobu zapisu ma zatem na celu zapewnienie doboru dowolnej metody ujęcia działalności pożytku publicznego – czy jako (powtórzone) kwoty, jako dodatkową tabelę oznaczeń lub w jeszcze inny przyjęty przez podatnika sposób. Istotne jest przy tym jedynie, by z wykazywanych danych wynikały przychody, koszty i wynik prowadzonej działalności.

Przepisy § 4 ust. 1 czynią zadość wymaganiom zawartym w upoważnieniu ustawowym do wydania aktu wykonawczego (art. 10a ust. 6 ustawy OPP), w którym określono wymóg uwzględnienia „różnorodności celów i sposobów działania organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3”. Zaproponowane, możliwie ogólne ujęcie wskazanych regulacji, ma uwzględnić tę różnorodność form działania organizacji pozarządowych, a także fakt rozliczania przez nie często nie jednej, a większej liczby otrzymanych dotacji.

Na lepszą czytelność zarówno rozporządzenia jak również załączników powinny wpłynąć także pewne modyfikacje w nomenklaturze nowego rozporządzenia. Dla przykładu jest to wprowadzenie w § 8 skrótu dla pojęcia „dzienne zestawienia dowodów dotyczących sprzedaży”, w postaci „zestawień sprzedaży”, czy w § 9 ust. 2 pkt 2 skrótu/definicji dla „kosztów diet i innych należności za czas podróży służbowej pracowników lub podróży osób niebędących pracownikami oraz wartości diet z tytułu takich podróży” w postaci „kosztów podróży służbowych”. Ujednolica się także znaczenia niektórych pojęć nadając im właściwy szerszy kontekst, tj. „operacja”/”zdarzenie” (używane niekiedy zamiennie) będzie określane jako „zdarzenie”, podobnie jak „dokonanie zdarzenia” zastępuje się pojęciem o szerszym

⁶ Zgodnie z § 118 Zasad techniki prawodawczej - „w rozporządzeniu nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej oraz przepisów innych aktów normatywnych”.

znaczeniu „wystąpienie zdarzenia” (tym samym objęcie także sytuacji, które nie są przedmiotem jakichkolwiek działań). Analogiczne działanie dotyczy pojęcia „materiały, w tym surowce”.

Rozporządzenie konstruuje przepisy o charakterze intertemporalnym regulujące:

- 1) sytuację podatnika prowadzącego UEPIK w 2025 r. według starych zasad (w oparciu o załączniki w dotychczasowym brzmieniu), w okolicznościach kontynuacji uproszczonego ewidencjonowania także po zmianach wprowadzanych nowym rozporządzeniem z dniem 1 stycznia 2026 r. Podatnik taki w odniesieniu do pierwszego roku podatkowego rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2025 r. (2026 r.), w pozycjach załącznika nr 2 wymagających przeniesienia wartości z odpowiednich kolumn z roku poprzedniego, będzie odwoływał się do brzmienia tego załącznika przed wejściem w życie zmian. Oznacza to, że w kolumnie 5 załącznika nr 2 na podstawie nowego rozporządzenia podatnik dokona wpisu wartości z kolumny 9 załącznika nr 2 na podstawie rozporządzenia UEPIK przed zmianą (§ 16),
- 2) sytuację podatnika z rokiem podatkowym innym niż kalendarzowy, którzy aktualnie stosują rozporządzenie UEPIK (§ 17),
- 3) stosowanie rozporządzenia w nowym brzmieniu w odniesieniu do określonych, nowych elementów wykazu (§ 18).

Podsumowując, wprowadzane zmiany stanowią efektywne wyjście naprzeciw potrzebie technicznego/organizacyjnego/logistycznego wsparcia adresatów uprawnionych do prowadzenia UEPIK. Uproszczenie przepisów ułatwia cały proces, a także przystosowuje do epoki cyfrowej, umożliwiając elektroniczną ewidencję (pozostawiając jednocześnie możliwość jej prowadzenia w formie papierowej, co jest szczególnie istotne dla małych organizacji pozarządowych). W kontekście całokształtu dokonanych modyfikacji niezmienny pozostaje cel uproszczonego ewidencjonowania przychodów i kosztów w rozumieniu ustawy CIT, jakim jest ustalenie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych, rozdysponowanie dochodów zwolnionych od podatku oraz prawidłowe rozliczenie z budżetem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

W świetle art. 4 ustawy zmieniającej rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. Tym samym z dniem 31 grudnia 2025 r. traci moc rozporządzenie UEPIK z dnia 22 października 2018 r.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677), zwanej dalej: „ustawą o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa” projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą jego przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów. Zgodnie z § 52 ust. 1 Uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806) z chwilą skierowania do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania projektu rozporządzenia projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia:

- ze względu na adresata któremu jest dedykowane - niektóre organizacje pozarządowe oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego uprawnione do prowadzenia UEPIK⁷ - a także, co do zasady, dostosowujący charakter zmian - pozostaje bez wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw (w tym sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorców);
- pozostaje bez wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych;
- nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu, tj. zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych;

⁷ Z wyłączeniem organizacji posiadających status organizacji pożytku publicznego lub prowadzących działalność gospodarczą, nawet jeśli nie jest ona w danej chwili aktywna.

- nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej;
- nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej;
- pozostaje w gestii państw członkowskich i nie podlega harmonizacji;
- został przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Stosownie do art. 4 ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa projekt jest ujęty w Wykazie prac legislacyjnych dotyczącym projektów rozporządzeń Ministra Finansów i Gospodarki dla działów administracji rządowej budżet, finanse publiczne oraz instytucje finansowe⁸ pod **poz. 1031**.

⁸ <https://www.gov.pl/web/finanse/wykaz-prac-legislacyjnych>